

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

У Беларусі будзе захавана норма аб павышэнні на 20 працэнтаў акладаў работнікам бюджэтнай сферы ў вёсцы

У Беларусі будзе захавана норма аб павышэнні на 20 працэнтаў тарыфных ставак (акладаў) кіраўнікам і спецыялістам арганізацыі аховы здароўя, адукацыі, культуры, фізічнай культуры і спорту, сацыяльнага абслугоўвання, якія фінансуюцца з бюджэту, карыстаюцца дзяржаўнымі дацацыямі і размешчаны ў сельскай мясцовасці. Адапаведны ўказ № 254 падпісаў 1 чэрвеня Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

У прэс-службе кіраўніка дзяржавы растлумачылі, што цяпер такое павышэнне тарыфных ставак (акладаў) названым катэгорыям работнікаў устаноўлена Законам «Аб прыярытэтным сацыяльна-культурным і эканамічным развіццям вёскі і аграрнапрамысловага комплексу» ад 29 мая 1991 года.

Паколькі гэты закон плануецца прызначыць стратэгічным сілу (праект адапаведнага закона ўнесены ўрадам у Палату прадстаўніцтва), названая гарантыя па аплата працы гэтым работнікам будзе адменена. Для замацавання ў вёсцы кваліфікаваных кадраў указ № 254 прадугледжвае захаванне дзеючага павышэння тарыфных ставак (акладаў) названым катэгорыям работнікаў.

Указ уступае ў сілу з 1 ліпеня 2007 года.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Брыльянтаў — на мільярд...

За паўтара года, што прайшлі пасля таго, як Нацыянальны банк прапанаваў людзям цікавы аб'ект для інвеставання грашовых сродкаў — пачаў продаж насельніцтву брыльянтаў, каштоўных камяней рэалізавана ўжо амаль на мільярд рублёў.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ва ўпраўленні інфармацыі галоўнага банка краіны, на Учарашні дзень насельніцтвам у структурных падраздзяленнях Нацыянальнага банка куплена 1286 брыльянтаў, агульная маса якіх складала 236,51 карата. Прычым попытам у людзей карыстаюцца ўсе без выключэння камяні — як «драбязя» (напрыклад, брыльянт у 0,07 карата каштуе 51 долар ЗША), так і больш важкія, цана якіх «цягне» не на адну тысячу USD: так, учора галоўнае ўпраўленне па Мінску і Мінскай вобласці Нацыянальнага банка прапаноўвала пакупнікам камянічак масай 0,7 карата за 3 тысячы 927 долараў ЗША. Апошнія задваленне, разумела, — не самае таннае, але ўліваючы, што цэны на сусветных рынках на брыльянты растуць на працягу васьмі некалькіх дзесяткаў гадоў, прыбаўляючы штогод ад 3 да 8 працэнтаў, — выгаднае і з'яўляецца даволі надзейным сродкам зберажэння. Мж іншым, акрамя стандартнага круглага 57-граннага брыльянта, банк пачаў і рэалізацыю брыльянтаў фантазіянай формы агранкі (Пр)-Прынтэса. Як удакладнілі нашай газеце ў Нацбанку, выручка ад рэалізацыі брыльянтаў у беларускіх рублях складала каля 918 мільянаў рублёў, у доларавым эквіваленте — каля 427 тысяч долараў. Нагадаем, што продаж атэставаных камяней ажыццяўляецца як за беларускія рублі, так і за замежную валюту з аплатай у навунай, ці безнавунай форме.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Дзень маці нашай Ефрасіні, ігуменні Полацкай

Учора ў Полацку пачаліся ўрачыстасці, прысвечаныя 1015-й гадавіне ўсталявання Полацкай епархіі.

Сёння, у дзень памяці прападобнай Ефрасіні Полацкай, якую беларускія вернікі называюць «нашай маці», у Свята-Крыжаў-здвіжанскім храме адбудзецца святковая Літургія, якую будзе служыць Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі Філарэт у саслужэнні членаў Сінода. У другой палове дня будзе асвечана адноўленае майстрам Мікалаем Кузьмічам рака прападобнай.

«Выказваннем глыбокай пашані да прападобнай Ефрасіні і адначасова справай вяртання гістарычнай прады стала аднаўленне срэбнай ракі, якую сёння асвячаем, і ў якой цяпер будуць знаходзіцца яе святыя мошны, якія даруюць выцвяненне, — сказана ў пасланні Сінода Беларускай праваслаўнай царквы. — У гэту богагодную справу ўкладзена важная лепта кіраўніка Беларускай дзяржавы і паслыняў ахвяраванай веруючых людзей, імёны якіх ведае Гасподзь».

Воляга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ПА СЛЯДАХ ПАЛЕСКІХ РАБІНЗОНАЎ

1. Бяздонны калодзеж Турава

«Цікава паездзіць у чойне па лес...» Янка Маўр, «Палескія рабінзоны».

Пра Палессе можна шмат чытаць, яго можна сабе ўявіць, але не пабываўшы там і не ўбачыўшы на свае вочы, ніколі не будзе ведаць і сётай долі таго, што гэта такое. А трапіць аднойчы, рызкушы назаўсёды атрымаць стрэмку ў сэрца — яно будзе клікаць туды зноў і зноў. У чым сакрэт гэтага феномена, не ведаю: можа ў тым, што, як і ўсе самыя прыгожыя мясціны на зямлі, край гэты найбольш нагадвае рай, па якім нудзіцца душа чалавека ўсё яго жыццё? Цяпер двум дзесяткам журналістаў, сярэд якіх і наша пакаленне, дазваджаецца разгадаць гэту загадку, бо на мінулым тыдні, дзякуючы наладжанаму Кіраўніцтвам справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «Прыпяцкі» два дні. Мэта тура была праз журналістаў расказаць пра турыстычную дзейнасць парку, пра тое, што сабой парк уявіць і чаму там трэба павіцца кожнаму грамадзяніну Беларусі, асабліва маленькаму.

На дне мора Шлях ад Мінска да Турава, з якога пачынаецца знаёмства з «Прыпяцкім», — гэта 260 кіламетраў па добрай дароце міма старажытнага Слуцка — радзімы святой Сафіі Слуцкай, маладога Салігорска з беларужовымі салыннымі капальнямі, праз чысьцеенькі і ўтульны Жыткавічы, з паваротам на якім мяняецца пейзаж — пачынаецца Палеская нізіна з купкамі вербаў і раскіданымі дубамі сярэд заліўных лугоў, і, нарэшце, праз саму яе Вялікае Прыпяцце, якая заварожвае сваёй прыгожасцю з першага погляду.

У Тураве знаходзіцца адміністрацыйны цэнтр парку і музей прыроды, не наведваўшы які, не атрымаеш уяўлення пра каштоўнасць для Беларусі, Еўропы і свету гэтых запаведных мясцін. Экскурсію па музею — неаб-

ходная тэорыя перад практычнай знаёмствам з Палесем. Але тэорыя не сухая: дзякуючы цікавым экспанатам, жывому расказу і абаяльнаму ўмешліваму экскурсаводу Алене Жураўскай многае з яе ўразаецца ў памяць назаўсёды. Напрыклад, тое, што знойдзеныя ў даліне Прыпяці марскія ракушкі даказваюць існаванне тут мора на пачатку часоў. Альбо тое, што сам дырэктар парку Сцяпан Бамбіза злавіў сома вагой 90 кілаграм, турыста ловаць тут 70-кілаграмовых рыб, а той, пудзіла якога знаходзіцца ў музеі, «усяго толькі» — 35! Сярэд іншых радзік і цікавых птушак-населенікаў парку Алена Валяцінаўна паказала рэліктавага зубастага вялікага крохаля (надзвычай радкі від, які захавваўся з часоў дыназаўраў) і «палескага страуса» — драна, які з выраю (ажно з Афрыкі!) не прылятае на прыпяцкія балоты, а прыбывае на сваіх спрытных ножках (пералітае ён толькі вадамі, і тое не ўсе, напрыклад, зарослыя гарлачкамі таксама перабірае па лістах).

Толькі ў пойма Прыпяці захаваліся непаўторныя лясы Дняпроўскага басейна і толькі тут растуць яшчэ ўнікальны масівы верхавых і пераходных балот, — пералічваў журналістам складовыя парку намеснік галоўнага дырэктара па навуцы Анатоль Углынец. — Таму тут можна сустрэць расліны, птушак і жывёл, якія знаходзяцца пад пагрозай глабальнага знікнення, і якіх ужо няма нідзе ў Еўропе.

Есць у музеі і адзіная ў Беларусі экспазіцыя, прысвечаная бортніцтву — старажытнаму пчальніцтву промыслаў, які на Палессі захаваліся дагэтуль. Побач з калодамі, карабамі і іншымі прыладамі гэтага небяспечнага і таямнічага майстэрства (сакрэты яго бацька перадаваў сыну толькі перад сваёй смерцю) стаіць і пудзіла апошняга прыпяцкага мядзведзя, які гадоў дзесяць таму прыйшоў з Украіны і некаторы час пужаў мясцовых брусушніцкаў. Любоў да салодкага прывяла мішку да гібелі: у калодзе з мёдам завяла яго лапа, а калі ён спрабаваў вываліцца, калода адваралася і прыціснула ляснаго ласуна.

(Працяг на 2-й стар.)

Фота Аляксандра КІШЧУКА.

ЗГАРЭЛА МАРШРУТКА

У цэнтры Гомаля, як паведаміў кіраўнік прэс-цэнтра абласнога ўпраўлення Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Руслан Габрыль, раптам загарэлася «Газель» маршруту № 3. Пасажыры і вадзіцель у спешным парадку пакінулі яе, і на месца здарэння прыйшлі супрацоўнікі ўказанага ўпраўлення і Дзяржаўтаінспекцыі.

Першыя патушылі пажар, але ў «Газелі» ўсё выгарала, і на ёй, як гавораць, нічога жывога не засталося. Папярэдняй прычына пажару ў маршрутку — няспраўнасці газавога абсталявання.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ISSN 1990 - 763X 0 71 0 2 >

9 771990 763008

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЁТА НЕДВИЖИМОСТИ» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже обращенного в доход государства имущества РКПП «Руденский завод «Вторполимер» в г.п. Руденск, ул. Октябрьская, д.11: Лот1-здание чека по сборке каркасов 448,0 кв.м, начальная цена - 50 510 070 бел.руб.; Лот2-линия ЛГТВ 90-250 591985 ПС, 1370820 бел.руб.; Лот3-линия ЛГПТ, 1 033 983 бел.руб.; Лоты4-18-пресс ПГ-69, начальная цена лота от 922 396 бел.руб. до 122 9861 бел.руб. Размер задатка по каждому лоту составляет 10% от начальной цены и перечисляется на р/с 3012020200010 Октябрьское отделение ОАО «Белпромстройбанк», г. Минск, МФО 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Объекты продаются без условий. Переход права пользования земельным участком будет осуществлен по решению местного исполкома. Оплата за объект должна быть произведена в течение 2 (двух) месяцев и 25 (двадцати пяти) дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 5 июля 2007 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 4 июля 2007 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 322.

Контактный телефон (8-017) 224-61-34. Наш сайт в Интернете: www.rlt.by

МАЛАДЫ ГОРАД-ПАТРЫЯРХ

Горад свяціўся шчасцем ад юнацкіх і дзіцячых усмешак, як Арсень Крэзь і яго матуля Святлана (на фота ўверсе), выпраменьваю магутную энэргію жыцця... Гэта Полацк — патрыярх гарадоў беларускіх справі дату свайго пачатку — 1145-годдзе. У мінулы суботы і нядзелю на старажытным дзвінскім беразе гудзелі кірмашы, выступалі артысты, ад душы веселіліся гаспадары і госці горада Святой Ефрасіні, пераадраўра.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

ПРЫГОЖА СТЫЛЬНА, ХУТКА!

Двое сутак збір прэс-афіс і аматары прыгожасці і стылю згапілі ўдзень і разыходзіліся зацемам. Палац моладзі на гэты час ператварыўся ў адзін вялікі салон пад назвай «Стыль і прыгожасць-2007». Арганізавала яго Міністэрства гандлю, дзяржавы аб'яднанне «Белбیت», Беларуская асацыяцыя цырульнікаў і касметолагаў, Інтэрнэт-партыя coiffure.by і diva.by і іншыя прадпрыемствы.

Пра адметнасці сцвялення спаборніцтва тварцоў прыгожасці расказава гонеральны камісар чэмпіянату «Стыль і прыгожасць-2007», дырэктар Беларускай асацыяцыі цырульнікаў і касметолагаў Канстанцін ВАЙЦЯХОУСКІ:

— Прычыноўка змянілася каларовая гама фарбавальнікаў — перайшлі на больш цёплыя, мяккія тоны фіялетавага адцення, наогул жоўта-фіялетавага таны зараз у авангардзе. Раней вост прысутнічалі чырвоныя адценні, сёлет ж яны гаспадарылі ў вясельных прычосках. Наш чэмпіянат, як дыстанцыя бегуна: менш нельга, больш нельга, а вост інтэрпрэтацыя ўласна бегу — гэта ўжо асобнае пытанне. Мы паказваем сваю цікавасць у мастацкім накірунку, імкнёмся не адставаць ад сучаснага ўзроўню, крху дабаўляючы свае рысы. Увесь свет наогул зараз імкнецца да лёгкасці прац, да салоннага накірунку, стылю паўсядзённага жыцця, у процілегласць ранейшай папулярнасці тэхнічнага накірунку. Зараз спецыялістаў цікавіць, якому частку з гэтай спартыўнай работ можна скарыстаць на кліенце для таго, каб ён быў стыльным і гэта яму не пера-

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

СОЧЫ — АЎТСАЙДАР У БАРАЦЬБЕ ЗА АЛІМПІАДУ

4 чэрвеня, роўна за месяц да галасавання на 119-й сесіі Міжнароднага алімпійскага камітэта ў Гватэмале па выбарах сталіцы зімовых Алімпійскіх гульняў 2014 года, на афіцыйным сайце МАК апублікавана справядзача Ацэннага камісіі, якую ўзначальвае віцэ-прэзідэнт МАК Чыхару Ігайя.

Справядзача была гатова яшчэ ў красавіку, калі закончылася інспекцыя расійскага Сочы, аўстрыйскага Зальцбурга і паўднёвакарэйскага Пхенчхана, але афіцыйна прадстаўлена толькі зараз. Яна складаецца з 88 старонак, на якіх адсутнічаюць канкрэтныя, па балах, ацэнкі гарадоў-кандыдатаў. Зыходзячы з тэксту, кандыдатура Сочы атрымала вельмі высокую ацэнку камісіі МАК, аднак наступіла паўднёвакарэйскаму і аўстрыйскаму гарадам. Прадстаўленыя праекты Пхенчхана і Зальцбурга з'яўляюцца «раскошнымі», а расійскага Сочы — «толькі» «вельмі добрым», лічыць ацэнначая камісія.

Так, у справядзачы адзначаецца, што недахопам кандыдатуры аўстрыйскага горада з'яўляецца невялікая няхватка месцаў у гатэль, слабым бокам расійскага курорта — адсутнасць уласна спартыўных аб'ектаў для правядзення спаборніцтваў, таму найлепшым кандыдатам можа быць Пхенчхан.

БЕСПАРАДКІ У ГЕРМАНІ ПРАЦЯЖАЮЦА

У паўночнагерманскім Растоку тры дні працягваюцца дэманстрацыі праціўнікаў габлініцы і саміта «вялікай васьмёркі», які адбудзецца 6–8 чэрвеня ў Хайлінгендаме.

РОЗГАЛАС

У ПРАВОСЛАЎНЫХ ВЕРНІКАЎ ПАЧАЎСЯ ПЯТРОЎ ПОСТ

Учора ў праваслаўных вернікаў пачаўся Пятроў пост. Праз 7 дзён пасля Святой Тройцы пачынаецца Пятроў пост, у памяць пра хрысціянскі пакутнік Пятра і Паўла. Па загаду імператара Нерона многія тысячы хрысціян былі распяты, спалены, закінаны каменнем і разарваны дзікімі звар'ямі. Сярод гэтых ахвяраў былі апосталы Пётр і Павел, у вину якім ставілася пропаведзь слова Бога.

Да таго ж, Пятроў пост нагадвае аб тым, што галоўны вораг, як абвясчае Евангелле, не той, хто забівае цела, а той, які караніцца ўнутры душы. Часта зноў хрысціян забывае пра любоў да Бога і блізкага і вяртаецца да ранейшых грахоў. Вос аб гэтай небяспецы і нагадвае пост.

Самая вялікая працягласць Пятрова посту — шэсць тыдняў, самая малая — восем дзён. У Пятроў пост дазваляецца есці рыбу ва ўсе дні, акрамя серады і пятніцы. Закончыцца пост 11 ліпеня.

Ганна ГРАМЫКА, БЕЛТА.

КРАКАДЗІЛАВАЕ МЯСА КУПЛЯЮЦ У ПАСТАВА

У Пастаўскім універсаме «Цэнтральны» прадаецца нават мяса кракадзіла. За 1 кілаграм мяса — філе «Нільскага кракадзіла» трэба заплаціць амаль 150 тысяч беларускіх рублёў. Гэты ўнікальны прадукт карыстаецца попытам. «Ады бярць проста на пробу, а ёсць і такія, каму спадабалася, і прыходзяць купляць яшчэ. Канешне, дарагавата, але ж які сюрпрыз», — распавядаюць супрацоўнікі крамы. Гандлярка прадэманстравала ўпакоўку мяса, заўважыўшы, што з такога кавалачка могуча атрымацца «шэсць добрых і смачных катлет». У тым жа аддзеле больш ахвотна і часцей купляюць стэйкі страуса, які вырабляецца на мясцовым сельскагаспадарчым прадпрыемстве «Навасёлкі-Лучай». 1 кілаграм гэтага прадукту абыходзіцца наведвальнікам крамы ў раёнцэнтры ў 80 310 беларускіх рублёў.

Штодзень у гэтую гаспадарку, каб паглядзець на сотню страусаў, якія волна адчуваюць сабе ля дарогі, што выдзе ў Прыбалтыку, прыязджаюць дзесяткі турыстаў. Тывя ж стравы са страусціны ў кафе гаспадаркі «судць на ўра». Акрамя гэтых купляюць і якіх страусаў, сучаснага бутэлькі спіртнога з жаўткамі страуса і інш.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ФАЛЬСІФКАТ З «КЕРАМІКА-1»...

Пяцёра прадпрыемальных асобаў арганізавалі на дачным участку садоўніцкага таварыства «Керамік-1», што паблізу вёскі Каменіца-Жыравецкая Брэсцкай вобласці, выроб фальсифікаванай гарэлкі.

Паводле даных адзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Брэсцкага аблвыканкама, трох брастаўчан і жыхара Кобрына правахуюнікі затрымалі на дачным участку, а арганізатар гэтай групы махляр — брастаўчаніна — узялі ў вёсцы Чарнаўчыцы, дзе апошні спрабаваў рэалізаваць падроблены прадукт. Пры гледзе падполнага міні-завода быў канфіскаваны апарат для вырабы фальсифікаванай гарэлкі, прыстасаванне для закаркоўвання бутэлек, больш за 400 бутэлек араматызатара харчовага «Чорнапарэчэвкі»...

Ігар ГРЫШЫН.

ГАНДАЛ ЗДРАРОЕМ?

Паводле паведамлення тэлеканала АНТ, у Мінску затрыманы загадчык кардыячэргічнага аддзялення сталічнага РНПЦ «Кардыялогія». Яго падзабавоў у махлярстве, атрыманы кабару і перавышэнні службовых паўнамоцтваў.

Мяркуюцца, што ўрач з 10-гадоваым стажам вымагаў у страціўшых надзею пацыентаў грошы на шпіталізацыю па-за чаргой і прадаваў хворым бясплатныя штурчаныя кілапаны сэрца, неабходныя для правядзення аперацыі па аэртакарнарану шуніраванню. У крымінальнай справе — 23 пацірпельныя пацыенты і сума кабару ў ВР26 млн.

Кар. БЕЛТА.

ШКОЛЬНІК... СУТЭНЁР

Дзесяцілітнік адной з сярэдніх школ Жлобіна быў затрыманы сталічным правахуюнікам у Мінску: юнак спрабаваў вывесці за мяжу дзятчак для сэксуальнай эксплуатацыі.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» выканаўчы абавязкі начальніка групы інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама Аляксандр Ластоўскі, 17-гадовае хлопчэ змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання. А праявіў ён свае «таленты» ў зусім незвычайнай для падлетка справе: школьнік падрыцтваваў групу мінчан, якія хацелі даставіць у Маскву, дзе іх чакала незайздольная доля — уладжываць сэксуальныя прыжамы кліентаў. Паводле папярэдняй інфармацыі, дзесяцілітнік са Жлобіна часта гасцаваў у Мінску, дзе ў яго было шмат знаёмых. У першапачатковай у яго таксама былі пэўныя сувязі: калі, ды ранні разнабіраўся з людзьмі, якія маюць дачыненне да некаторых забавульчых маскоўскіх клубуў. Апошні і прапанаваў яму за поўны працэнт ад дзеліці зліці сымпатычных сакс-рабін для працы ў Маскве. Выкарстоўваючы інтэрнэт, школьнік сустракаўся з дзятчатамі, які змог «вылавіць» на сайтах для знаёмства. А потым у ход ішоў красамоўства: гаварылі юнак «закаляхаў» розмовамі аб маскоўскіх высокіх заробках і прыгожым жыццём пяць мінчан, якія далі яму доўгіх паехаць шукаць сумнівае шчасце. Аднак у апошні момант у справу ўмяшлася правахуюнікі, які і затрымалі гора-сутэнёра.

Ігар ГРЫШЫН.

СМЕРЦЬ У ЛАЗНІ І ПАД ТРАЛЕЙБУСАМ

У першым выпадку яна напаткала 36-гадовага жыхара Брагіна, які, знаходзячыся ў гасцяў у свайго бацькі ў вёсцы Тэльман, пацаў рамантаваць электраправаду ў яго лазні. А ў другім — высвятляюцца прычыны трагедыі, што адбылася ў Гомелі. Тут на канцымам прыпынку — вуліцы Каменшчыкава — вадзіцель тралейбуса трапіў пад яго колы тады, калі гэты транспартны сродак самаадвольна зрушыўся з месца.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ЗАГІНУЎ У КАЛОДЗЕЖЫ

Малады мужчына капаў калодзеж у Светлагорску і не заўважыў, як адбылося змяшчэнне грунту, у выніку чаго ён апынуўся заціснутым паміж бетоннымі колацамі. Яго турну чыгунні работнікі абласнога ўпраўлення МНС, якія прыбылі на месца здарэння па тэлефоннаму званку.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ПРАДАЕЦЦА «ЖЫРІНОВСКИЙ»

У Расіі выстаўлены на продаж брэнд «Жырынскі». Уладзімір Жырынскі ўжо 17 гадоў ўзначальвае партыю ЛДПР. Брэнд «Жырынскі» зарэгістраваны як таварны знак, і ўжо больш за 10 гадоў пад гэтым імем выпускаюцца розныя спажывецкія тавары.

Упершыню спажыўцы убачылі гэты брэнд на гарлачыннай этыкетцы «Жырынскі». Адбылося гэта ў маі 1994 года пасля рэгістрацыі таварнага знака ў Распатацце. Гарэлку вырабляюць як для ўнутранага рынку, так і на экспарт. Акрамя таго пад гэтым лейблам выпускаюць французскі парфум, чай, чыгарэты і нават скаладаныя батончыкі. Таксама зараз выдудца перамоваў з шэрагам фармацэўтычных кампаній наконт выпуску вітаміннага комплексу «Жырынскі». Цэны на таварны знак для розных катэгорыяў прадукцыі вагаюцца ад 2,5 мільянаў рублёў для выкарстання ў назвах аб'ектаў і адзіннага да 77,3 млн рублёў для выкарстання ў назвах алкагольных напояў, у тым ліку і піва.

Фота Аляксандра КІШЧУКА.

ПЕРСПЕКТИВА — ЗА ЎНІКАЛЬНЫМІ ТЭХНАЛОГІЯМІ

На Нясвіжскім заводзе медыцынскіх прэпаратаў развіваюць сучасную вытворчасць

Развіццё эканомікі немагчымае без актыўнага ўкаранення найноўшых распрацовак, паколькі менавіта яны, у рэцэпт, шмат у чым вызначаюць канчатковы вынік. Нездарма ў нашай краіне апраўдана робіцца акцэнт на інавацыйны, рэсурсаберагальны падыход. Пры гэтым надзвычай актуальнай праблемай з'яўляецца мадэрнізацыя вытворчасці — адпаведнае пытанне надзённае для шэрагу айчынных прадпрыемстваў. Дарэчы, неабходная работа ў гэтым накірунку праводзіцца досыць актыўна, праўда, не заўсёды тымі тэмпамі, якімі хацелася б. А адставаць тут нельга, паколькі вельмі хутка можна згубіць свой узровень і апынуцца ў ролі аўтсайдара. Ва ўмовах рынку ў такім разе амаль немагчыма будзе аднавіць страчаныя пазіцыі, бо адпаведную нішу адразу зоймуць больш спрытныя вытворцы.

Дырэктар Нясвіжскага заводу медыцынскіх прэпаратаў Сяргей ПРАСМЫЦКІ.

Прычым такія даволі жорсткія (аднак справядлівыя) правілы дзейнічаюць у дачыненні як да асобных суб'ектаў гаспадарання, так і ўсёй эканоміцы ўвогуле. Вырабіць канкурэнтаздольную прадукцыю і выгадна рэалізаваць яе — задача нумар адзін для кожнага вытворцы. Аднак выканаць намечанае не так проста, для гэтага неабходна стварыць належныя ўмовы. Прапаную на рынку шмат і спэцыяльна выбірае найбольш прыяўны для сябе, арыентуюцца па суседніх цэнах і якасці. Таму прадпрыемствы павінны забяспечыць сучасны ўзровень вытворчасці, маючы на ўвазе адзін з важнейшых тут рэзерваў — змяншэнне затрат. Такі шлях магчымы толькі пры ўмове выкарыстання сусветнага вопыту, паколькі найноўшыя распрацоўкі ці не ў першую чаргу скіраваны менавіта на энерга- і рэсурсаберажэнне. Дарэчы, многія кіраўнікі айчынных прадпрыемстваў цудоўна разумеюць прадукцыйнасць інавацый, таму зразумела, што мадэрнізацыя вытворчых аб'ектаў, як правіла, праводзіцца на самым сучасным узроўні.

Напрамую гэта датычыцца фармацэўтычнай галіны, паколькі прадукцыя, якую вырабляюць адпаведныя прадпрыемствы, без перабытання жыццёва неабходна для людзей. Пытанне на яе традыцыйна вялікі, трэба яго задаволіць у поўнай меры. Не менш важная задача — якасць прадукцыі. Паколькі гаворка ідзе пра здароўе чалавека, то пытанне смела можна аднесці да разраду стратэгічных. Нездарма развіццё фармацэўтычнай галіны заўсёды ў цэнтры ўвагі. Апошнім часам тут адбываюцца сапраўды кардынальныя змяненні, асноўная мэта якіх — вывесці вытворчасць на якасна новы ўзровень. Выгада атрымліваецца ўзаемная: і для прадпрыемстваў, і для спажывцоў. У фармацэўтычнай галіне актыўна рэалізацыя маштабных інвестыцыйных праектаў, на мадэрнізацыю асноўных фондаў накіроўваюцца вялікія сродкі. Адзін з найбольш значных такіх праектаў увабляецца ў жыццё і на Нясвіжскім заводзе медыцынскіх прэпаратаў. Можна нават сцвярджаць, што прадпрыемства зараз на мяжы, бадай, аднаго з важнейшых этапаў у гісторыі свайго развіцця. Прычым паспяхова рэалізацыя адпаведнага інвестыцыйнага праекта дазволіць у далейшым распаўсюдзіць набыты пры гэтым карысны вопыт. Вельмі цікава было паглядзець, як гэта справа зараз разгортваецца на Нясвіжскім заводзе медыцынскіх прэпаратаў, стаць сведкам укаранення ўнікальных тэхналогій. Таму мы і накіраваліся на вядомае прадпрыемства, убачыць і пачуць тут давялося шмат. Аднак аб усім па парадку...

На скрыжаванні стагоддзяў

Нясвіжскі завод медыцынскіх прэпаратаў мае багатую гісторыю. Для Нясвіжы, які ашча Караткевіч называў «горадам-помнікам», гэта вельмі характэрна. Тут літаральна ўсе нагадвае пра цікавыя гістарычныя падзеі, паданні і таямнічыя легенды. А Альба (у гэтым пасёлку, што ў ваколіцах Нясвіжы, і размешчаны завод) — знакамітае мясціна. У свой час Радзівілі стварылі тут сваю заграду рэзідэнцыі. Вельмі прыгожа і велічэна ўсё атрымалася! На гэта князя Радзівіла Сіротку натхніў адзін са старажытнейшых гарадоў Еўропы — Альба (у перакладзе з італьянскай — святаня, пачатак), дзе ашча ў імператарскія часы размяшчаліся загарадныя вільі рымскіх патрыцыяў. На Нясвіжчыне ўсё было створана не менш грандыёзна: на плошчы каля 300 гектараў на правым беразе Ушы быў сфарміраваны архітэктурна-паркавы комплекс. Буйнейшы ў Беларусі. Палацы, феерверкі, каналы — усё гэта таксама пра айчынную Альбу. З цягам часу будынік і парк прыйшлі ў заняпад, на пачатку мінулага стагоддзя ў былой рэзідэнцыі засталіся хіба толькі гаспадарчыя пабудовы. Кажуць, што ў 1910-м гаспадарам прыйшла ідэя стварыць тут бровар — невядлікі спірт-завод.

сервант біясіл. А ў 1985-м тут асвоілі выпуск прэпарату баліз. Усе накірункі дзейнасці адпрацоўваліся зыходзячы яшчэ з саюзных маштабаў — вядома, што на вялізны тэрыторыі паміж рэспублікамі і асобнымі рэгіёнамі на працягу дзесяцігоддзя адпрацоўвалася дакладная кааперацыя. Так было і з прадукцыяй, якую выпускаў Нясвіжскі завод медыцынскіх прэпаратаў, са збытам праблем не ўзнікала. Яны з'явіліся яшчэ ў пачатку 1991 года, калі былі сувязі былі парушаны і кожнаму з былых партнёраў давалося шукаць выйсце самастойна. Неабходна было зрабіць менавіта такі крок, які б надзейна вызначыў перспектыву для прадпрыемства. На Нясвіжскім заводзе медыцынскіх прэпаратаў і зараз з асаблівым пачуццём узгадваюць год 1992-і, калі тут было праведзена тэхнічнае пераўзбраенне, у выніку чаго з'явілася новая спецыялізацыя — выпуск раствораў для ін'екцый. Першапачаткова магутнасць гэтай вытворчасці складала 700 тысяч бутэлек у год. Такое рашэнне аказалася сапраўды апраўданым — правільнасць абранага шляху развіцця пацверджана часам. Ужэ праз два гады, у 1994-м, аб'ём вытворчасці ін'екцыйных раствораў павялічыўся больш чым удвая і дасягнуў 1,8 млн бутэлек. На мяжы

Так у Альбе «пачалася» прамысловасць. Першапачатковае прызначэнне вытрымлівалася на працягу амаль паўстагоддзя: у 1960-м на базе Альбянскага спіртавога завода быў заснаваны Нясвіжскі завод кармавога біяміцыну (у 1985 г. назва змянілася на Нясвіжскі біямічны завод, а з 1991-га — гэта Нясвіжскі завод медыцынскіх прэпаратаў).

Спачатку прадпрыемства працавала амаль выключна на патрэбу сельскай гаспадаркі — быў наладжаны выпуск кармавога антыбіётыку — біяміцыну. Спачатку вытворчая магутнасць складала 4 тоны, а пасля дасягнула 43. У 1983 годзе на заводзе пабудавалі новы цэх, дзе пачалі выпускаць рызатарфін (экалагічна чыстае ўгнаенне) і біякан-

Начальнік хімічнай лабараторыі аналітычнага кантролю АТК Тамара ДАМІЛД, лабарант хіманалізу Аліна СІРАЖ і хімік Наталля ШЫМКО.

стагоддзяў (у 2000 г.) гадавая магутнасць дасягнула 4,5 мільёна бутэлек. Сімвалічна, хіба не так? Менавіта тады і была зацверджана цяперашняя назва — Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Нясвіжскі завод медыцынскіх прэпаратаў». Зноў-такі гістарычная мяжа, якая ў пэўным сэнсе стала зыходным пунктам далейшага перспектывнага развіцця.

норма і кіраванне на прадпрыемстве». Больш чым дзесяць гадоў Сяргей Сяргеевіч адпрацоўваў на Гарадзейскім цукровым камбінате: інжынерам аддзела маркетынгу, начальнікам аддзела чыгуначнага транспарту, а пасля — начальнікам цэха чыгуначнага транспарту. З 16 лістапада 2006-га — дырэктар Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Нясвіжскі завод медыцынскіх прэпаратаў».

— Прадпрыемства ўпэўнена рухаецца наперад, паступальна нарасчаюцца аб'ёмы вытворчасці, — заўважае Сяргей ПРАСМЫЦКІ. — Гэты паказчык за мінулы год дасягнуў узроўню 17,5 мільёна бутэлек. У параўнанні з першапачатковай магутнасцю рост аказаўся вельмі значны: з 700 тыс. — да 17,5 млн! Калі параўноўваць гэтыя лічбы, то становіцца зразумелым, што вызначаны ў пачатку 1990-х вектар развіцця аказаўся адзіна правільным курсам, стратэгічна перспектывай, здольнай і надалей развіваць сплаўную гісторыю прадпрыемства. І падкрэсліць адметнасць цудоўнага мястэчка — беларускай Альбы. Для гэтага варта прыкласці ўсе намаганні.

Буйнейшы вытворца

Зараз на Нясвіжскім заводзе медыцынскіх прэпаратаў выпускаецца больш чым дваццаць найменнай стэрільных, інфузійных і ін'екцыйных раствораў розных фармакатэрапеўтычных груп у шклянках бутэлях. Сярод іх — сродкі вуглявадароднага харчавання, прэпараты для карэкцыі водна-солевага балансу і ўстаўлення іоннай раўнавагі, дэзінтэксацыйныя кровазямязняльнікі, рэгідратацыйныя прэпараты, мясцованастэзуочыя і антыбактэрыяльныя сродкі, а таксама кансерванты крыві і іншыя. Есць магчымасць пашыраць асартымент за кошт павелічэння відаў дазіровак: па заказах спажывцоў можна вырабляць лекавыя сродкі ў бутэлях ёмістасцю 50 і 100 мілілітраў раствораў. Трэба мець на ўвазе тое, што Нясвіжскі завод ме-

Цэх медыцынскіх прэпаратаў.

шэнне задаволенасці спажывцоў праз эфектыўнае функцыянаванне сістэмы кантролю і ў адасканальванне, забяспечэнне адпаведнасці якасці прадукцыі патрабаванням спажывцоў, забяспечэнне бяспекі прадукцыі для людзей і навакольнага асяроддзя, павышэнне ўзроўню канкурэнтаздольнасці прадукцыі — аснова поспеху РУП «Нясвіжскі завод медыцынскіх прэпаратаў» і росту дабрабыту ўсіх работнікаў. Асноўнымі задачамі ў галіне якасці пазначаны арыентацыя ўзроўню якасці прадукцыі на ўзровень якасці прадукцыі вядучых прадпрыемстваў шляхам тэхнічнага пераўзбраення, асваення новых працэсаў і тэхналогій, а таксама арыентацыя на рынківы пошук і канкрэтныя патрабаванні спажывцоў падчас асваення новых відаў прадукцыі. Якія ж існуючы шляхі дасягнення пастаўленых важных задач? Перш за ўсё, лічаць на прадпрыемстве, гэта магчыма зрабіць праз устанавленне ўзаемавыгадных і доўгатэрміновых адносін з пастаўшчыкамі, асваенне новых відаў прадукцыі на аснове аналізу цяперашніх і будучых патрэб спажывцоў. Таксама неабходна праводзіць пастаяннае ўдасканальванне прафесійнага майстарства работнікаў на аснове беспералытнага працэсу навучання, перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі кадраў, арганізаваць работу па забяспечэнню якасці, а таксама праводзіць рэгламентаваную адказнасць усяго персаналу, ад рабочага да дырэктара, на аснове выкарыстання маральных і матэрыяльных стымулаў да працы. Адна з важных рысаў, якая пазначана ў заводскай палітыцы: кіраўніцтва Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Нясвіжскі завод медыцынскіх прэпаратаў» бярэ на сябе адказнасць за забяспечэнне неабходных рэсурсамі для рэалізацыі мэтай і за-

ўсе неабходныя параметры па якасці, па сутнасці адчувае вялікі цяжкасці з рэалізацыяй прадукцыі. Хіба гэта па-дзяржаўнаму? Канешне ж не. Разуменне праблемы існуе, пацвярджэнне таму з'яўляецца пастанова Міністэрства аховы здароўя, зацверджаная яшчэ ў верасні 2003 года. У адпаведнасці з гэтым дакументам у медыцынскіх установах павінны выкарыстоўвацца растворы толькі прамысловай вытворчасці. Здавалася б, пасля такога «цыркуляра» ў Нясвіжскага завода медыцынскіх прэпаратаў справы павінны былі наладзіцца. Аднак не так усё проста — выконваць паставу медыцынскай арганізацыі зусім не спляшаюцца. Трэба шукаць выйсце менавіта на дзяржаўным узроўні. Я не кажу, што абавязкова павінны прымяняцца нейкія жорсткія адміністрацыйныя меры, можна знайсці і іншыя эфектыўныя рашэнне. Трэба заўсёды мець на ўвазе інтарэсы пацыентаў — вось, напэўна, асноўны момант. У Расіі,

Начальнік вытворча-тэхнічнага аддзела Наталля МАРКАЧОУСКАЯ.

напрыклад, у такіх выпадках устаноўлена працэдура ліцэнзавання адпаведнай прадукцыі. У асобных вялікіх клініках падчас выбару раствораў вытрымліваюцца ўсе неабходныя параметры. Тут няма ніякіх пытанняў і па якасці, і па бяспецы. Магчыма, такі вопыт варта для пераймання?

«За якасць адказваю!»

Пра якасць прадукцыі варта казаць асобна. Гэтае пытанне на Нясвіжскім заводзе медыцынскіх прэпаратаў заўсёды пад самым пільным кантролем. Дырэктарам прадпрыемства зацверджана грунтоўная палітыка ў галіне якасці, дзіві якой — «Эфектыўнасць, бяспека, канкурэнтаздольнасць». Такое вызначэнне, напэўна, найбольш поўна характарызуе стаўленне да справы. Мэтай палітыкі ў галіне якасці акрэслена павышэнне задаволенасці спажывцоў праз эфектыўнае функцыянаванне сістэмы кантролю і ў адасканальванне, забяспечэнне адпаведнасці якасці прадукцыі патрабаванням спажывцоў, забяспечэнне бяспекі прадукцыі для людзей і навакольнага асяроддзя, павышэнне ўзроўню канкурэнтаздольнасці прадукцыі — аснова поспеху РУП «Нясвіжскі завод медыцынскіх прэпаратаў» і росту дабрабыту ўсіх работнікаў. Асноўнымі задачамі ў галіне якасці пазначаны арыентацыя ўзроўню якасці прадукцыі на ўзровень якасці прадукцыі вядучых прадпрыемстваў шляхам тэхнічнага пераўзбраення, асваення новых працэсаў і тэхналогій, а таксама арыентацыя на рынківы пошук і канкрэтныя патрабаванні спажывцоў падчас асваення новых відаў прадукцыі.

дэц у галіне якасці, эфектыўнае і вынікае выкананне сістэмы менеджменту якасці.

— Гэта сапраўды тая сітуацыя, калі кіраўнік можа з упэўненасцю сказаць сваім дзелавым партнёрам, спажывцам: «За якасць адказваю!» — кажа Сяргей ПРАСМЫЦКІ. — Захаваць чысціню навакольнага асяроддзя і забяспечыць якасць — у шэрагу стратэгічных задач. Яскравым доказам таму з'яўляюцца дзве сістэмы міжнароднага менеджменту якасці, якія на прадпрыемстве пацверджаны адпаведнымі сертыфікатамі. Гэта сістэма менеджменту якасці, якая адпавядае патрабаванням СТБ ISO 9001—2001, якая з'яўляецца гарантыяй таго, што падыход да забяспечэння якасці ажыццяўляецца на пастаянай і сістэмнай аснове, доказам пастаяннага ўдасканальвання дзейнасці прадпрыемства і імкнення да палепшэння якасці прадукцыі. Так-

сама ёсць і экалагічны сертыфікат — сістэма кіравання навакольным асяроддзем адпавядае патрабаванням СТБ ISO 14000—2000, якая гарантуе, што падчас выпуску прадукцыі выконваюцца ўсе ўстаноўленыя патрабаванні ў галіне аховы навакольнага асяроддзя. Вельмі важны момант як для вытворцы, так і для спажывцоў — гэта бліжэйшага раёнцэнтра. Сёлетня пачаўся завяршэнне работ па стварэнні і сертыфікацыі сістэмы кіравання аховай працы ў адпаведнасці з патрабаваннямі СТБ ISO 18000. Такім чынам, увесь працэс вытворчасці поўнаасцю будзе адпавядаць патрабаванням міжнародных стандартаў. Наступны крок у гэтым накірунку — пераход да міжнародных нормаў і правілаў GMP (Good Manufacturing Practice — належная вытворчая практыка), актыўная работа над гэтым вядзецца ўжо сёння.

Інвентыцы ў будучыню

Калі ў пачатку матэрыялы мы ўгадалі пра буйнейшы інвестыцыйны праект, то мелася на ўвазе грунтоўная рэканструкцыя, якая разгарнулася на Нясвіжскім заводзе медыцынскіх прэпаратаў. Будуюцца, як яе тут называюць, і напэўна, маюць рацыю — работы сёння ідуць поўным ходам. Удалося лабаць, які адбываецца абсталяванне такіх званых «чыстых пакояў» класа «А», «С» (дзе прадукцыя будзе поўнаасцю абаронена ад уздзеяння навакольнага асяроддзя). На заводзе рыхтуюцца да адкрыцця новай лініі па вытворчасці інфузійных раствораў у тэхналогіі «Bottlepack». Гэтая тэхналогія ўнікальная — яна не мае аналагаў у Беларусі.

— За адзін тэхналагічны цыкл будзе выдзімацца поліэтыленавая бутэліца, у якой адразу разліваюцца растворы і бутэліца адразу запайваюцца, — тлумачыць начальнік вытворча-тэхнічнага аддзела РУП «Нясвіжскі завод медыцынскіх прэпаратаў» Наталля Маркачэўская. — Гэта сусветны вопыт, які зноўдзе сваё прымяненне ў нашай дзяржаве. Будзе зманціравана самае сучаснае абсталяванне — італьянскай, амерыканскай, польскай і нямецкай вытворчасці. Адказнасць, канешне, вялікая, аднак і цікава працаваць над уласабленнем унікальных тэхналогій.

Новая вытворчасць інфузійных раствораў па BFS-тэхналогіі ўжо, што называецца, «на падыходзе». Адна спецыяльная машына закуплена і хутка прыбудзе. Дарэчы, яе кошт не маленькі — у межах 2 мільёнаў долараў. Агульны ж кошт інвестыцыйнага праекта складае каля 34 мільярдаў рублёў. З іх 22 млрд пад лінію ААБ «Беларусбанк» было выдзелена пад гарантыю ўрада, астатняе — уласныя сродкі прадпрыемства.

Зараз ужо заключаны кантракт на пастаўку другой машыны, якую плануецца атрымаць налета — дзясць у маі 2008-га. Абсталяванне вельмі складанае — напрыклад, вытворчасць адпаведнай машыны пад канкрэтны

заказ займае 12—14 месяцаў. Сыравіну для бутэлек (спецыяльна ачышчаны медыцынскі поліэтылен) плануецца завозіць з-за мяжы. Калі ўстаноўцца дзве машыны, то гадавая магутнасць лініі складе 10 мільёнаў упакоўкаў. Новы вытворчы аб'ект будзе пабудаваны і аснашчаны сучасным абсталяваннем у адпаведнасці з патрабаваннямі еўрапейскіх GMP. Калі адбудзецца адпаведная сертыфікацыя, то ў прадпрыемства з'явіцца рэальны шанец гандляваць сваімі прэпаратамі ў краінах ЕС, перш за ўсё — у дзяржавах Прыбалтыкі і ў Польшчы.

— Плануюцца, што ўжо сёлетня ў верасні будзе атрымана першая прадукцыя па новай тэхналогіі, — адзначае Сяргей ПРАСМЫЦКІ. — У адпаведнасці са спецыяльнымі нарматывамі яна будзе праходзіць працэдуру рэгістрацыі і сертыфікацыі. Мяркую, што да канца года мы зможам паставіць спажывцам інфузійныя растворы, якія вышлішчаны па BFS-тэхналогіі. Гэта сусветны ўзровень вытворчасці, а сама бутэліца зручная ў выкарыстанні. Дарчы, ад шкла мы таксама не адмаўляемся — асобныя прэпараты магчыма разліваць толькі ў такую тару. Старыя лініі плануем не закрываць, а рэканструяваць. Тым больш, што на прадпрыемстве ўжо зноўдзены дзейсныя шляхі для ўтылізацыі шклянчатых тары і коркаў да яе. Завод узв'я вырашэнне гэтай задачы на сябе, ствараючы для сваіх спажывцоў самыя спрыяльныя ўмовы для супрацоўніцтва.

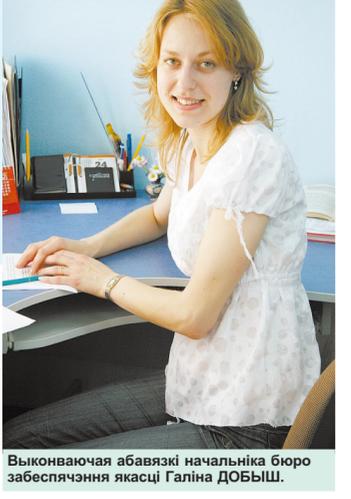
На Нясвіжскім заводзе медыцынскіх прэпаратаў зараз працуюць больш чым паўтэсячы чалавек. Як адзначае Наталля Маркачэўская, на прадпрыемстве распрацавана сістэма навучання персаналу, у тым ліку і па GMP. Тут апраўдана пільнае кожны работнік павінен разбірацца ў агульнай палітыцы развіцця як уласна прадпрыемства, так і фар-

Поліэтыленавыя бутэліцы — гэта сусветны ўзровень.

мацэўтычнай галіны ўвогуле. Толькі ў такім разе магчыма стварыць паўнаватрасны калектыв прафесіяналаў, якім пад сілу выкананне любой адказнай задачы. За рабочае месца тут трымаюцца — заробкі на заводзе надзярэнны. На прадпрыемстве выконваюцца ўсе належныя сацыяльныя гарантыі. Кожны работнік павінен адчуваць, што ўсе яго надзённыя праблемы будуць вырашаны належным чынам. Дырэктар таксама задумваецца і някоя тат, каб падкрэсліць адметнасць знакамітай беларускай Альбы: Сяргей Сяргеевіч марыць адрамантаваць гістарычны будынік, якія, на шчасце, тут дагэтуль засталіся, і зрабіць адметныя месцы адпачынку.

Захар БУРАК, Алена ДАУЖАНОК, Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

Выконваючая абавязкі начальніка бюро забяспечэння якасці Галіна ДОБЫШ.

Старшы майстар Яўген КІПЕЦЬ.

РУП «НЯСВІЖСКІ ЗАВОД МЕДЫЦЫНСКІХ ПРЭПАРАТАЎ»
222603 Мінская вобласць, Нясвіжскі раён, пас. Альба, вул. Заводская, 1.
Тэл./факс +375 (1770) 55702
E-mail nzmpp@belpap.by
Інтэрнэт-сайт <http://nzmpp.net>